

Kelet-Magyarország

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJÉTEK!

AZ MSZMP SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XXXI. ÉVFOLYAM, 163. SZÁM

ÁRA: 1 FORINT

1974. JÚLIUS 14. VASÁRNAP

Szolidaritás

„Egy nép egységét, erejét szolidaritásának egysége is jelzi”. A Béke-világtanács főtitkára, Romes Csandra mondta a szavakat legutóbbi magyarországi tartózkodása alkalmával. A BVT főtitkára elismeréssel, beszélt a magyar népek a világkéért vívott nemzetközi harcban való részvételéről, az elnyomott népek támogatásáról.

Vietnam hosszú évekig tartó, hősi küzdelme például mindennapos beszédtema volt hazánkban. De nem csupán szavak hangzottak el, a magyar nép tetteivel segítette, támogatta a szabadságért harcoló vietnami népet. A jelenleg hazánkban tartózkodó dél-vietnami nőküldöttség vezetője, a fegyveres erők főparancsnok-helyettese, az elmúlt napokban arról beszélt, hogy évek óta minden nap érzik a magyar nép szolidaritását. Ötezer liter vért kaptak tőlünk a harcok legnehezebb óráiban és ezzel súlyosan sebesültek ezreit menthették meg a haláltól.

Szolidaritásunk a chilei nép harcát is aggodó figyelemmel kíséri a junta hatalomra jutásának első percétől. A Chilében fokozódó terror elől hazafiak ezrei próbálnak elmenekülni az országból, védelmet keresnek hazájuktól távol, olyan emberek között, akik támogatják harcukat az elnyomó fasizista Szabadságot Chilében!

Ezekben a napokban ismét magasra csapott a szolidaritás lángja. Az egész világon végigzúdult követelés: Szabadságot Chilének! Hazánk ismét bizonyosságot tett egységéről, szolidaritásáról. Megyénk üzemében, termelőszövetkezteiben, intézményeiben, ifjúsági táborokban szolidaritási gyűléseken csatlakoztak az emberek a világ hangjához: Szabadságot Chilében!

Több ezer távirat érkezett az Országos Béketanácshoz, neves közéleti személyiségek, egyházi emberek, művészek, tudósok írásos nyilatkozatban követelik: Szabadságot Chilében!

A szolidaritás, a cselekvő szolidaritás a BVT főtitkárának szavaival élve, erőnkét bizonyítja. Erre mindnyájan büszkék is lehetünk, szolidaritásunk a szabadságát féltő, azért harcoló népet támogat.

Késik az aratás, újravetések, növényvédelem

Mezőgazdasági helyzetkép Szabolcs-Szatmárból

Lassanként mozgásba jön az igen jelentékeny apparátus, amely a Szabolcs-Szatmár megyei kalászosok learatására készül. A nagydobosi Petőfi Termelőszövetkezet már öt vagon őszi árpát szállított a gabonafelvásárló vállalat szárítóihoz, majd ugyanennyit az újfehértói Vörös Hajnal, a nyíregyházi Dózsa pedig már kilenc vagonnal tart. Ezen kívül elkezdte vágni az őszi árpát a gyulaházi Rákóczi, Nyírkárázsról három vagon árpát vittek be Kisvárdára. Arat Máriapócs és Kisléta. A hét végén aratni kezdtek a jármi Alkotmányban és a rothodi Új Életben. Hétfőn főleg Kisvárdán várnak nagyobb mennyiségű szemesterményt a felvásárlók.

Mindenestre a gabonafelvásárló raktáraiba már negyven vagon őszi árpa érkezett. A nedvességtartalom elég magas, huszonkét százalék, de ezt még győzik a szárítóberendezések.

Nem árt néhány összehasonlító adat tavalyról. Július közepén Szabolcs üzemel már learattak négy és félezer hektár búzát, 617 hektár rozst és az árpa nagyobb részét. Tehát az idei aratás Szabolcsban nem tíz napot késik, mint országosan, hanem körülbelül két hetet. Most minden energiát arra kell fordítani, hogy többet ne késsen.

Az állami gazdaságok megyei igazgatóságán arról tájékoztattak, hogy hétfőn kezdenek hozzá az aratáshoz, teljes erővel, először a nyíregyházi Állami Tangazdaságban. A gépeket ide csoportosítják és aztán, ahol érett a kalász oda mennek.

Ahol csak két ütemben tudnak aratni a nedvesség miatt, oda az AGROKERN-nek még negyvenegy új, korszerű rendrearatógépe áll rendelkezésre. (Lehet, hogy mire e sorok megjelennek, már egy része elkel.)

A kipusztult vetések földjeinek újra hasznosítására a vetőmagellátó vállalat eddig 143 mázsa lucernát adott a megrendelő üzemeknek (ezt őszig el lehet vetni), valamint 84 mázsa szudáni fűvet, 93 mázsa kölest (tarlóba is vethető). Érdekes a szakemberek tanácsa az ugyancsak kiosztott 148 mázsa silókukorica és a további 223 mázsa rövid tenyészidejű hibridkukorica ügyében. Azt javasolják, hogy ha elkéstek vele, vessék mind „csalamádénak”, inkább a silónak vetettet ritkítsák ki. Így kétszeres hasznot húzhat, mert mindkettőből érték lesz.

A növényvédelemről: Az állami gazdaságok nyíregyházi burgonyaföldjeit jelenleg repülőgéppel permetezi, mert jelentkezett a nem szívesen látott vendég: a bur-

gonyabogár. (Illetve csak a lárvája. Mire kikelne, már késő volna védekezni.) A szer bőségben áll rendelkezésre. A növényvédő állomás szakemberei megállapították, hogy most volna a második idei nemzedék kikelőben. Jobb megelőzni. Még körültekintőbb munkát okoz, hogy Kisvárdán környékén felütötte fejét a „burgonyavész”, a nedvesség szaporította fitoktóra. Járvány nincs, kellő gondossággal dolgoznak a megelőzésen.

A paradicsomot érhető fitoktóriferitózis ellen is nagy küzdelem folyik, mert ez elvinné magát a bogyót is. A cukorrépat a levéltétű fenyegeti. A küzdelem eddig sikeres. Alnaskertjeinket is védeni kell a fuzikládiium ellen. Ráadásul vita keletkezett, hogy a védőszer perzselést okoz. A kísérleti, soha nem permetezett fasorok megbizonyították, hogy egy kis perzselés, sajnos, mindenütt van. De védekezni tíz-tizenkét naponként ismételtlen kell.

(gnz)

Tanácsakadémiát végzetek fogadása

Dr. Pénzes János, a Szabolcs-Szatmár Megyei Tanács elnöke szombaton délelőtti fogadta a tanácsakadémia 2 éves szakoktatási tagozatán 1974-ben végzett hallgatókat. A 18 végzést községi tanács dolgozóként iskolázták be és közülük 15 vb titkári munkakörben fog dolgozni. Pénzes János tájékoztatta

őket a tanácsi szervek előtt álló időszaki feladatokról, a negyedik ötéves terv végrehajtásáról, az új ötéves terv előkészítése érdekében eddig tett intézkedésekről, a további feladatokról. Végül gratulált a hallgatók elismerésre méltó tanulmányi munkájához, majd jutalmakat adott át.

KÖZLEMÉNY

az 1974. szeptember 1-én életbe lépő fogyasztói áremelésekről és jövedelem-növelő intézkedésekről

A világpiacon áremelés mértékű és széleskörű emelkedése következtében belföldi termelői áraknak nincsenek arányban az importbeszerzési árakkal. A kialakult árszorongók már nem nyújtanak megfelelő tájékoztatást a népgazdaság számára és nem ösztönözik a takarékos gazdálkodásra. Ezért a kormány elhatározta egyes alapvető import nyersanyagok termelői árának — köztük az energiahordozók árának — emelését. (Igy pl. a nyersolajár 100 százalékkal, egyes olajtermékek, vegyipari alapanyagok termelői ára 50—100 százalékkal növekszik.)

A termelői árak többségének emelésére a fogyasztói árak érintetlenül hagyásával kerül sor. A terhek jelentős hányadát továbbra is az állami költségvetés viseli. A tüzelőanyagokkal való helyes és takarékos gazdálkodás, továbbá a hazai energiatörzsök fokozottabb kiaknázása azonban megköveteli egyes termékek fogyasztói árának emelését is.

Az új fogyasztói árak 1974. szeptember 1-től lépnek életbe. A tüzelőanyagok, hőszolgáltatások árai differenciáltan, átlagosan 25 százalékkal emelkednek. Ezen belül:

- a szén és a brikett ára átlagosan 16 százalékkal
- a koksze 24
- a tüzfű 18
- a tüzelőolajé 40
- a vezeték gázé 20
- a propán-bután gázé 10
- a távfűtés és a melegvíz-szolgáltatás ára pedig 20 százalékkal nő.

Az üzemanyagok közül:

- a benzin ára 40 százalékkal, a gázolaj ára pedig 45 százalékkal lesz magasabb.

Igy többek között a tatal brikett ára (a budapesti telepeken) mázsánként 51,00 forintból 56,90-re, a tüzfűé (konyhafa, Budapestten házhhoz szállítva) mázsánként 48,70-ről 57,40-re, a háztartási tüzelőolajé kútnál literenként 1,50-ről, 2,10-re, a pro-

pán-bután gázé kilogramonként, házhhoz szállítva 3,30-ról 3,60-ra, a főzésre használt városi gázé Budapestten köbméterenként 0,84-ről 1,00-ra, a távfűtés léghőméterenként 13,00-ról 13,00-ra, a 86-os oktánszámú benzíné literenként 3,00-ról 4,20-ra, a 92-es oktánszámú benzíné pedig literenként 4,00-ről 5,60-ra emelkedik.

A kormány az áremelésekkel egyidejűleg jövedelem-növelő intézkedésekre is határozatot hozott. Minden munkáltató — a mezőgazdasági szövetkezetek kivételével — a vele munkaviszonyban, szövetkezeti tagsági viszonyban, szolgálati viszonyban, a betegségi biztosítási kötelezettség alá tartozó bedolgozó munkaviszonyban álló dolgozók, valamint a fegyveres erők és rendészeti testületek hivatásos tagjai részére 1974. szeptember 1-től — abban a hónapban, amelyben a dolgozó munkabérből, munkadíjban keresetkiegészítésben, táppénzben és terhességi-gyermekágyi segélyben részesül —, ha 50 forint kiegészítést köteles folyósítani.

A nyugdíjak, járadékok, a háztartási pótlék és az egyéb rendszeres penzbeni szociális ellátások (ideértve pl. a tsz-nyugdíjasokat és nyugdíjjáradékosokat, hadirokkantakat stb.) összegét 1974. szeptember 1-től havi 50 forinttal kell kiegészíteni. Havi 50 forint kiegészítés illeti meg — a gyermekek számától függetlenül — a gyermekgondozási segélyt igénybe vevő anyát.

A jövedelem-kiegészítést egy személy csak egy címen kaphatja. A háztartási pótlékban részesülő nyugdíjasok — tekintettel alacsony jövedelmi színvonalukra — a jövedelem-kiegészítést mindkét címen megkapják. A kiegészítés az átlagbérből nem számít be, levonások nem terhelik, táppénzen átlomány idejére is teljes összegben folyósítandó. A kiegészítéseket első ízben 1974. szeptemberében kell fizetni.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek összjövedelmegazdálkodásuk összeredményétől, felhasználása pedig alapvetően a tagság döntésétől függ, ezért a kiegészítés központi előírása a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagoknál és alkalmazottaknál nem alkalmazható.

A tüzelőanyag-áremelés év 1,5 milliárd, az üzemanyagáremelés 800 millió forinttal, összesen 2,3 milliárd forinttal növelik a lakosság kiadásait a jövedelem-növelő intézkedések pedig — ugyanakkor egy évre számítva — 3,5 milliárd forinttal növelik a lakosság jövedelmét.

A lakosságnak szilárd tüzelőanyagra (szén, koksze, brikett stb.) 1974. szeptember 1-e előtt felvett megrendeléseit a kereskedelem régi áron teljesíti még akkor is, ha a kiszállítás eddig az időpontig nem történt meg.

Az új üzemanyag fogyasztói árak életbelépésével egyidejűleg megszűnik a külforintok üzemanyagvásárlási engedélyrendszere. (MTI)

HONISMERET

Ismerd meg városodat, megyédet, ismerd meg hazádat — ki ne hallott volna még ezekről a címszavakról, s magáról a mozgalomról, amelynek célja már az általános iskolától, az úttörőcsapatoktól kezdve a középiskolákon, munkahelyi közösségeken, KISZ-szervezeteken át a felsőoktatási intézményekig a szűkebb, vagy nagyobb pátria felfedezése, felfedeztetése, megismerése és megismertetése, az ifjúság hazaszeretetre nevelésének elmélyítése.

A honismeret országos mozgalmaiban azonban, amely része a Hazafias Népfőnt tevékenységének, ezek a szervezett, az oktatáshoz kapcsolódó akciók egy szűk területet jelentenek. Művelődési házakban, könyvtárak mellett, múzeumokhoz kapcsolódva, vagy a tudományos ismeretterjesztés keretében hasonló csoportok egész serege gyűjt, munkálkodik, hogy a legszűkebb környezet életének, történetének krónikáját összefoglalja.

Megyénkben is évek óta végeznek ilyen gyűjtő és feldolgozó munkát az általában fiatalokból álló csoportok, kisebb-nagyobb eredménnyel. A múzeum minden év őszén lehetőséget ad a honismereti, helytörténeti, vagy egyéb gyűjtőmunkával foglalkozó csoportok, egyéni gyűjtők bemutatkozására.

Az elmúlt év nyarán Vásárosnaményban több mint száz diákot láttak vendégül az országos honismereti diáktáborban, akik szorgos gyűjtő és feldolgozó munkájukkal a környék néprajzát, népi hagyományait, népdalkincsét, tárgyi emlékeit nagy hozzáértéssel válogatták össze.

Honismereti konferenciát rendeztek korábban Nyíregyházán, s ilyen jellegű munkájával Vaja is sokat hallatott már magáról. Több helyen a pincék, padlások kincseit emlékszóbakban gyűjtötték össze, hogy az egész lakóterület közös kincsevé tegyék.

Azok a közösségek, amelyeknek céljuk a szülőföld, a lakó- vagy munkahely, a tájegység jobb és tökéletesebb megismerése, megismertetése, a gyűjtő és feldolgozó munkával, a nép szellemi és tárgyi emlékeinek gyűjtésével, ápolásával a szocialista közösséget erősítő kulturális hagyományokat gondozzák. Krónikairó csoportok, múzeumbarát körök, földrajzi névgyűjtő és egyéb ilyen közösségek megyénkben is szép eredményeket tudnak felmutatni, főleg az utóbbi évek munkája alapján.

Az elkövetkező napokban a honismereti mozgalom országos helyzetének értékelésében egy jelentős állomásra megyénkben kerül sor. Az amatőr csoportok munkájának és feladatainak megbeszélése mellett a témához kapcsolódó nagyjelentőségű, a közművelődés egészét is érintő előadásokat, vitákat rendeznek július 15—20 között, honismerettel foglalkozó szakemberek, múzeológusok, pedagógusok, népművelők részvételével az Országos Honismereti Akadémián.

Barakó Ernővel